

[Axel Kristensen.]

ikke findes. De maa lære at forstaa, at der er Mulighed for en langt højere Levefod, hvis man skaber det fornødne Samarbejde.

Krigen har utvivlsomt i høj Grad øget Mulighederne for denne Agitation, det er der ingen Grund til at komme dybere ind paa. Naar Varemængderne forsvinder, naar man ikke kan opretholde den Levefod, man havde tidligere, fordi Mængden af Livsgoder er mindre, saa bliver det let at agitere iblandt Arbejderne. Hvis man vil gaa til den Undersøgelse, der skal til, uden paa Forhaand at have taget ensidig Stilling til, hvad der skal ske, hvis man virkelig vil gaa ind for et Oplysningsarbejde om de Muligheder, der findes for at forøge Arbejdernes og hele Befolkningens Levefod og for at skabe langt bedre Vilkaar, end der er i Øjeblikket, saa tror jeg, at en Kommission som den foreslaaede vil kunne gøre Nytte. Derfor kan jeg tilsige mit Partis Tilslutning til, at der nedsættes en Kommission til en grundig og alvorlig Behandling af de foreliggende Problemer.

Rytter: Det foreliggende Lovforslag tilsigter at sikre Arbejdsfreden i Tilfælde af, at Arbejdskonflikter af et saadant Omfang eller en saadan Betydning, at de maa siges at true hele Samfundet, bryder ud eller truer med at bryde ud.

Den grundlæggende Tanke i Forslaget kan efter min Mening ikke paa Forhaand afvises, og mit Parti har ogsaa ved en Række konkrete Tilfælde givet Udtryk for, at Samfundet maa være berettiget til som en Slags Forsvar at gribe ind og forhindre en Konflikt eller bringe en løbende Konflikt til Afslutning, naar væsentlige Samfundsinteresser staa paa Spil.

Spørgsmaalet er imidlertid, om Etablering af en fast Institution som den foreslaaede vil medvirke til at gøre de ganske uundgaaelige Konflikter mindre hyppige og mindre omfattende, og paa dette Omraade maa det nok være tilladt at nære nogen Tvivl. Det Overenskomstmateriale, som man i en Overenskomstsituation skal gennemgaa, omfatter Hundreder af Overenskomster og Tusinder af Detailspørgsmaal. Det er uhyre vigtigt, at disse Forhandlinger bliver ført til Bunds, og at man ikke under Forhandlingerne slapper Ansvarsfølelsen hos Fagenes egne Forhandlere i Retning af at komme til Enighed, det maa for enhver Pris undgaaes.

Det kan til en vis Grad være en Følelsessag, men det foreliggende Forslag kan under Omstændigheder blive et Paaskud for

Forhandlerne til at undgaa ubehagelige Realitetsdrøftelser. I den Forbindelse maa det ikke glemmes, at den tekniske Gennemgang og de tekniske Resultater og tekniske, saglige Ændringer, som kommer ud af Overenskomstforhandlingerne, ofte for Fagets Udøvere er af større Betydning end de generelle Lønforhøjelser, der er Tale om. Der er Fagomraader, hvor det er af endnu større Vigtighed, at de forskellige Ting, som er af rent teknisk Art, bliver bragt i Orden, og dette gælder ikke mindst i Fag og Fagomraader, hvor der er en stærk teknisk Udvikling. Det vil være meget uheldigt, om dette, at der eksisterede en fast Voldgiftsinstitution, skulde bevirke, at Forhandlingerne kunde trækkes ud, at man kunde udskyde det ene eller det andet ubehagelige Spørgsmaal og derigennem opnaa, at Sagen i sidste Instans blev afgjort ved et eller andet Centralorgan, en eller anden Institution, saaledes at de tekniske og de faglige Spørgsmaal maaske derved ikke blev fornødent gennemdrøftet og forklaret. Jeg forstaaer følgelig saa udmærket baade Arbejdsgivernes og Arbejdernes instinktive Modvilje imod at gaa med til generelle Afgørelser af den Karakter, der er Tale om her.

Mit Partis Standpunkt er, at man paa dette højest ømfindtlige Omraade maa sige, at det baade er rimeligt og naturligt at lade Parterne søge frem til nye Veje. Der er netop nu paa næsten alle Arbejdsomraader skabt Arbejdsro i to Aar, og for mig at se vil det derfor nu være rigtigst at opfordre Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund til at tage hele dette dybt alvorlige Spørgsmaal op og i Fællesskab finde en Ordning for, hvorledes Fremtidens Interessekonflikter skal løses.

Saa vidt jeg kan se, vil det i denne Forbindelse være af stor Betydning at faa saa mange som muligt af de faglige Uoverensstemmelser om Løn- og Arbejdsvilkaar, som ganske uundgaaeligt ophober sig i en Overenskomstperiode, taget op inden Overenskomstforhandlingerne, efterhaanden som disse Spørgsmaal dukker op. Jeg ved, at dette gøres i en lang Række Fag, og jeg ved, at man i visse Fag arbejder i Retning af en permanent faglig Voldgiftsret, der netop tager sig af den Slags Ting, og derigennem opnaas det, at Overenskomstforhandlingerne aflastes i ganske væsentlig Grad. Selve Overenskomstforhandlingerne vinder derved i Oversigt og Klarhed, og der bliver Mulighed for at tage generelle Spørgsmaal op paa en helt anden Maade.

Endelig vil jeg gerne sige, at det skulde vel heller ikke være ganske udelukket, at